

Activitats mediambientals

Consell Comarcal de la Selva

Dossier per al professorat

Visita al
Parc Mediambiental de la Selva

...i marca't un punt

Visita al Parc Mediambiental de la Selva

El Parc Mediambiental de la Selva està situat al municipi de Santa Coloma de Farners, al paratge de Can Barromba.

El Parc Mediambiental o Centre comarcal de Gestió de Residus Municipals de la Selva el formen la planta de compostatge, la deixalleria comarcal, l'antic abocador comarcal clausurat i una de les bases de l'empresa NORA SA, que dóna servei a l'interior de la comarca.

La Planta de Compostatge

Què és la FORM ?

És la Fracció Orgànica dels Residus Municipals, constituïda per restes de menjar i restes vegetals de mida petita.

La FORM és la fracció més inestable dels residus municipals, a causa del seu elevat contingut en aigua i en matèria orgànica. Per això, és necessari que aquesta fracció es reculli i gestioni al més ràpidament possible, per tal d'evitar la generació de lixiviats i de males olors.

Què en fem i perquè ?

A la FORM recollida selectivament l'hem de valoritzar, que vol dir "Tornar a fer útil", per tant, la tornem a fer servir!

Com la podem valoritzar ?

Perquè s'ha de valoritzar ?

Què són els impropis?

Són tots els residus que es llencen a la fracció orgànica i no formen part d'aquesta fracció. Es consideren impropis i no són FORM:

Què és i com funciona una planta de compostatge?

És una instal·lació on es reciclen els residus orgànics mitjançant un tractament biològic en condicions controlades.

S'obté **Compost**, un adob natural útil en agricultura i jardineria.

És molt important que els residus orgànics tinguin unes condicions inicials òptimes, i per aconseguir-ho es barregen residus orgànics procedents de la recollida al carrer amb restes vegetals de jardineria. Al mateix temps és molt important que la FORM sigui NETA i tingui pocs IMPROPIS.

Els responsables de la descomposició de la matèria orgànica i de la posterior transformació en compost són els microorganismes que, igual que nosaltres, per viure necessiten tres condicions importants:

- **Aigua.**

Els microorganismes només són actius en ambients humits.

Si falta aigua el procés és molt lent i si en sobra la matèria orgànica es podreix i fa mala olor.

- **Oxigen.**

Els microorganismes necessiten oxigen per respirar.

- **Aliment.**

La matèria orgànica és l'aliment dels microorganismes.

La Deixalleria comarcal

Què és una deixalleria?

Recicla
a la deixalleria
i marca't un punt

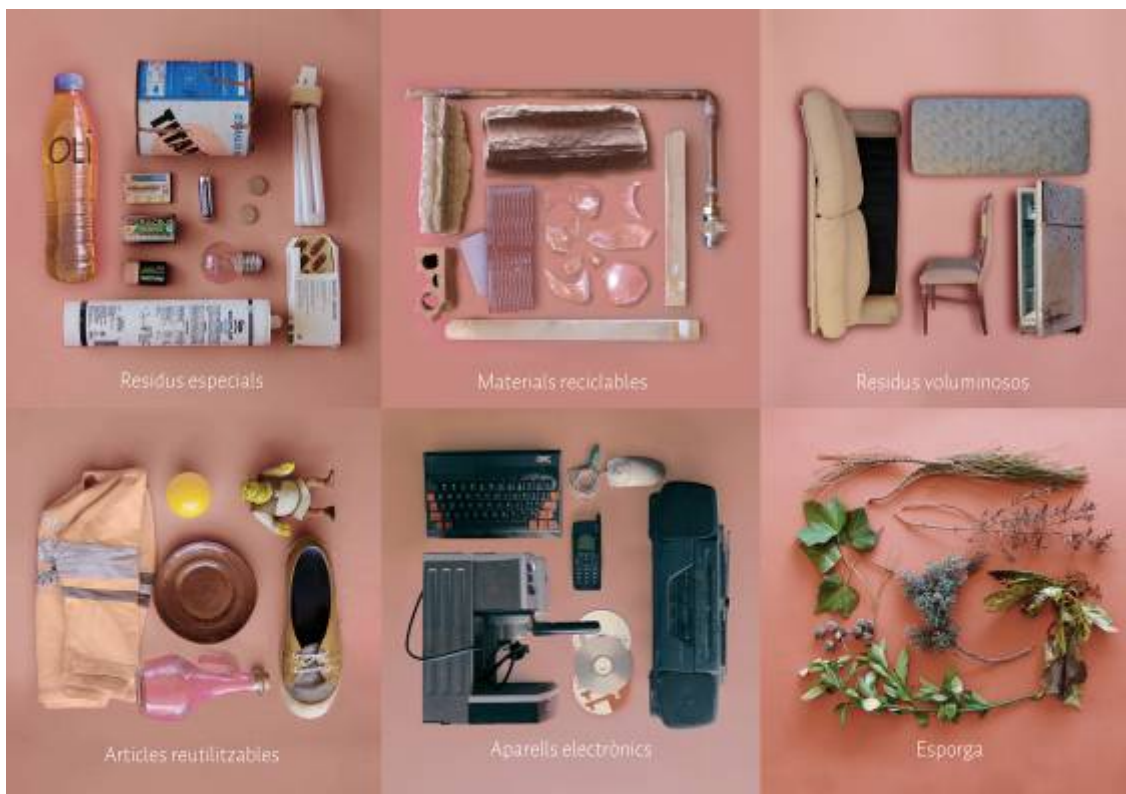
La **deixalleria** és una instal·lació que permet fer la recollida selectiva d'aquells residus municipals que no disposen d'un sistema de recollida domiciliària. D'aquesta manera, amb un simple cop de cotxe o un petit passeig, els veïns poden classificar ells mateixos els diferents tipus de residus domèstics i dipositar-

los selectivament, és a dir, en contenidors separats.

Què hi podem portar?

A la deixalleria hi podem dur:

- Residus municipals ordinaris com el paper i el cartró, envasos, ferralla i roba usada, entre d'altres.
- Residus municipals especials com bateries, piles i fluorescents.
- Residus voluminosos com mobles vells o electrodomèstics.
- Altres residus municipals com ara les fustes o les restes vegetals.

La Deixalleria comarcal

La deixalleria comarcal és una deixalleria situada al Parc Mediambiental de la Selva. La funció principal és la de centralitzar els materials recollits a les deixalleries municipals més petites abans de ser transportats fins als seus gestors per al ser posterior reciclatge.

L'Antic abocador comarcal

Què és un abocador

És un espai a on es dipositen de forma controlada i tenint cura de no malmetre l'entorn, tots els residus que llencem al contenidor de resta.

Com que en molts casos no tothom recicla els residus de forma correcta, a l'abocador hi trobem restes orgàniques, paper, vidre i plàstics, metalls, pintures i molts altres residus que no hi haurien de ser.

En el procés de descomposició de la matèria en els abocadors:

- Es formen **lixiviats** (residu en forma de líquid provinent de la descomposició i/o filtració d'aigua a través dels residus sòlids) que arrosseguen els productes tòxics presents en les escombraries, i poden contaminar les aigües subterrànies.

Per evitar la contaminació de les aigües, els abocadors s'han d'impermeabilitzar i instal·lar sistemes de recollida d'aquest lixiviats.

- S'alliberen a l'aire importants quantitats de gasos com el metà, CO₂ (gas responsable de l'efecte hivernacle) o gasos tòxics com el benzè, tetracloroetilè, etc. També expulsen un gas anomenat *cuculus harmonus*, que és causant de molts vòmits i mals de cap.

Per tal d'evitar que els gasos es concentrin, s'instal·len xemeneies a tot l'abocador i així no hi ha perill que es puguin formar bosses de gas al seu interior.

La resta a la comarca de la Selva

Al Parc Mediambiental de la Selva hi ha un antic abocador.

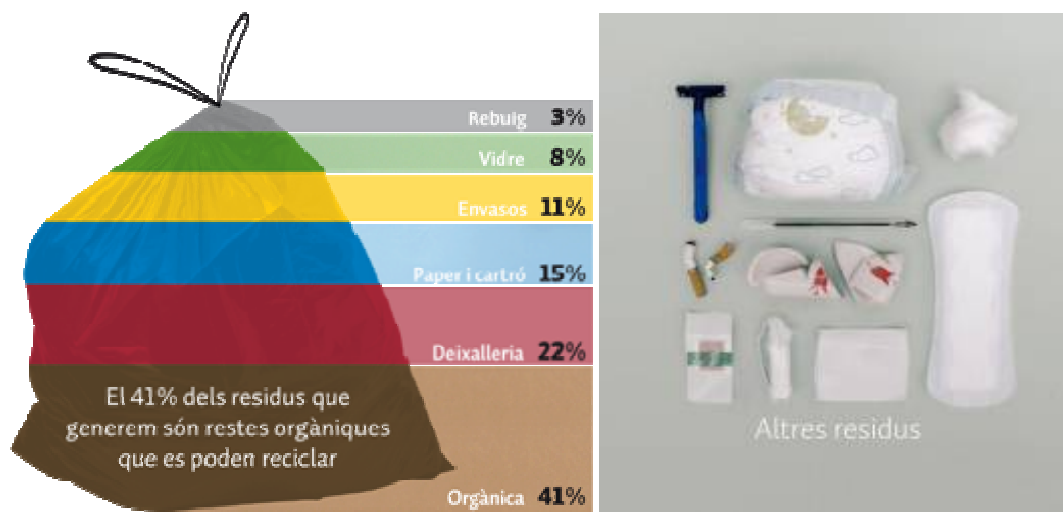
L'any 1992 es va inaugurar el primer abocador comarcal controlat, ubicat al municipi de Santa Coloma de Farners, el que actualment és el Parc Mediambiental de la Selva, i era gestionat pel Consell Comarcal. A partir d'aquell moment tots els municipis de la comarca utilitzaven l'abocador de Santa Coloma de Farners, excepte Lloret, Blanes, Tossa i Vidreres, que portaven les deixalles a l'abocador de Lloret de mar.

L'abocador de Santa Coloma de Farners té una superfície aproximada de 100 x150 m, una mica més gran que un camp de futbol (120 x 90).

L'any 2001 es va clausurar l'abocador de Santa Coloma de Farners, i els pobles de la comarca portaven les seves deixalles a altres abocadors propers com el de Santa Maria de Palautordera o el de Solius, al Baix Empordà.

Des del mes de maig del l'any 2006 tots els pobles de la comarca van a l'abocador de Lloret de Mar.

L'any 2012 a la comarca de la Selva el **70%** de tots els residus generats varen anar a parar a l'abocador, concretament **81.000** tones.

La resta representa únicament un 3% en pes de tots els residus que generem a les nostres llars. Per tant, si tothom de la comarca reciclés correctament només s'haurien hagut de portar a l'abocador un total de **3.500 tones** de residus.

Restauració de l'antic abocador comarcal

L'any 2001 es va clausurar l'antic abocador comarcal i a partir de llavors, i per tal de minimitzar l'impacte visual i integrar-lo en el paisatge actual, es va engegar la tasca de reforestació.

Per a la reforestació es varen seguir criteris paisatgístics lligats a l'ambient mediterrani de l'espai, i es varen utilitzar espècies vegetals adaptades a l'entorn, de les quals podem destacar el pi pinyer, el llentiscle, la ginesta, el cirerer d'arboç, l'aladern i l'aladern de fulla estreta, entre d'altres.

Actualment, l'únic que diferencia l'antic abocador dels espais forestals del voltant són les xemeneies i la bassa que recull els lixiviats.

FOTO

ÀREA DE RECERCA

1. Quins residus us sembla que es porten a la planta de compostatge?
2. Què es fa amb les restes orgàniques que es porten a la planta de compostatge?
3. Quins elements o condicions són necessaris per descompondre la matèria orgànica?
4. Quins són els avantatges i inconvenients de tractar les deixalles orgàniques a l'abocador o a la planta de compostatge i quina opció us sembla millor per gestionar els residus?
5. Quins residus podem portar a la deixalleria?
6. Coneixeu algun residu perillós, que contamina molt?
7. Dels residus que es fan a l'escola, quins s'han de portar a la deixalleria?
8. Si observem un electrodomèstic o aparell electrònic, com per exemple el nostre telèfon mòbil, ens adonem de la varietat de materials que el componen: plàstic, acer, coure, liti, etc. Quantes vegades heu canviat de mòbil? Quants electrodomèstics i aparells electrònics hi ha a casa? Quantes vegades s'han renovat per altres? Quantes vegades s'han portat a arreglar?
9. Què és un abocador?
10. Quins residus han d'anar a l'abocador? Quins residus no s'han de tirar a la fracció resta?
11. Què podem fer per reduir les quantitats de residus que es porten als abocadors?
12. Quins són els contaminants principals que es generen en els abocadors?
13. Què es fa per què els lixiviats no arribin a contaminar les aigües subterrànies?
14. Enumera quatre plantes típiques d'ambients mediterranis que s'hagin utilitzat en la restauració de l'antic abocador comarcal.